

||| månadens epiztel

Epizteln rapporterar denna gång om en mjältbrands-
misstanke i Jönköpings län, misstanke om bluetongue

hos fårbesättning och om en internationell övning för att förstärka beredskapen mot svinpest. Texten är ett samarbete mellan Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och Jordbruksverket och är sammanställd av Helena Ohlsson, SVA och Charlotta Lindqvist, Jordbruksverket.

MJÄLTBRANDSMISSTANKE I JÖNKÖPINGS LÄN

En fem månader gammal kvigkalv obducerades på Eurofins i Kristianstad. Då blodet var fritt och okoagulerat, samtidigt som djuret hade en förstörd mjälte, misstänkte man antrax. Kvigan var det andra djuret i besättningen som inom loppet av några dagar plötsligt hade dött på bete.

Inga grävarbeten hade utförts på betet men en direktmikroskopi på blodutstryk visade en förekomst av bakterier med utseende som stämde väl överens med baciller, varvid misstanken stärktes. Efter negativ PCR-undersökning och negativ odling kunde dock misstanken avskrivas. Historiska data visade att mjältbrand inte hade dokumenterats i den aktuella socknen, varför det heller inte finns misstanke om förekomst av mjältbrandsgravar i det aktuella området. Dödsorsaken har inte fastställts, men clostridieinfektion eller ekollonförgiftning bedöms som möjliga differentialdiagnoser.

MISSTANKE OM BLUETONGUE

Veterinärer har vid besök hos två fårbesättningar rapporterat att man observerat krustbildningar och erosioner i fårens mungipor, som i vissa fall sträckt sig upp på nosryggen och ner över mulen. I de allvarligaste fallen har fåren även drabbats av feber.

FOTO: MALENE THYSSEN

Huvudmisstanken har varit orf men annan sjukdom har inte kunnat uteslutas. Dels på grund av förekomsten av erosioner, dels på grund av hög feber hos några av djuren. I båda fallen undersökte behandlande veterinär respektive djurgrupp noga, men hittade inga

Två fårbesättningar misstänktes ha bluetongue.

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

blåsor i mun eller på klövar. Inte heller någon hälsa kunde observeras, varför misstanke om mul- och klövsjuka avskrevs. Även blodprover togs för att kunna utesluta bluetongue. Proverna undersöktes med PCR och visade sig vara negativa. Därmed avskrevs misstankarna.

AKTUELLA VTEC-UTREDNINGAR

När smittskyddsläkare vid ett EHEC-fall hos människa misstänker en koppling mellan människa och djur kontaktas länsveterinär och Jordbruksverket. Provtagning utförs sedan i de fall där det finns en tillräckligt stark misstanke om en sådan koppling.

I början av september gjordes en provtagning av en nötkreatursbesättning i Jönköpings län. Provsvaret var positivt för O121 och man har slagit fast att det är samma stam hos djuren som i humanfallet. Djurägaren kommer att få rekommendationer för hur djur och besökare bör hanteras med anledning av det inträffade.

INTERNATIONELL ÖVNING STÄRKER BEREDSKAPEN MOT SVINPEST

Den 11–12 oktober genomfördes en stor övning för att stärka beredskapen mot den mycket smittsamma djursjukdomen afrikansk svinpest. Sjukdomen förekommer bland annat i Ryssland. Övningen pågick samtidigt i åtta nordiska och baltiska länder och organiserades av den nordisk-baltiska veterinära beredskapsgruppen som är kopplad till Nordiska Ministerrådet. Sverige, Danmark, Norge, Island, Finland, Estland, Lettland och Litauen deltog i övningen. Varje land ansvarade för sitt eget övningsscenario men kommunicerade och samverkade med andra länder under övningen. Från svenskt håll deltog Jordbruksverket och SVA, som tränade sina respektive krisorganisationer.

Afrikansk svinpest är en sjukdom som har varit på frammarsch de senaste åren och som nu finns relativt nära Sverige. ■

NYA FÖRPACKNINGSTORLEKAR! Nu även 5x10ml och 1x100ml:

Vi ses på Veterinärkongressen monter Ö35
10-11 november.

Pharmaxim

042-38 54 50 www.pharmaxim.com

Partoxin vet. 17 mikrogram (10 IU/ml) injektionsvätska, lösning. Receptbelagd. ATCvet-kod: QH01B B02. Datum för översyn av produktresumé: 2010-01-31. **Nöt och häst:** Vid partus som värförstärkande medel, uterusprolaps, retentio secundinarum, puerperala metriter, uterusböjningar, mastitterapi och vid juverödem i samband med partus. Hos nykalvade förstakalvskvigor, för vilka svårigheter föreligger att utlösa den neurohormonala tömningreflexen, bör oxytocin ges intravenöst för att få till stånd en första fullständig juveruttömning. Diagnostiskt för möjliggörande av palpation av det väl uttömda juvret. **Svin:** Agalakti hos sugga i anslutning till partus dels för att åstadkomma en juvertömning, dels för evakuering av en dåligt sammandragen uterus. Vid partus som värförstärkande medel. **Hund:** Vid partus som värförstärkande medel. **För mer information om produkterna:** www.fass.se